

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВництва та
АРХІТЕКТУРИ»**

Кафедра менеджменту, управління проектами і логістики
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з

навчально-виховної роботи
Галина ЄВСЄВА

37

89

2021 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ

спеціальність

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма

«Підприємницька діяльність»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь

бакалавр

(назва освітнього ступеня)

форма навчання

денна

(денна, заочна, вечірня)

розробник

Вечеров Валерій Тимофійович
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Менеджмент» є складовою освітньо-професійної програми «Підприємницька діяльність» підготовки фахівців за освітнім ступенем «Бакалавр» в галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Має статус нормативної компоненти циклу професійної підготовки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес формування у студентів наукового світогляду та спеціальних знань з теорії та практики сучасного менеджменту.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Креди-ти	Семестр	
			III	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30	
лекції	16		16	
лабораторні роботи				
практичні заняття	14		14	
Самостійна робота, у т.ч:	60		60	
підготовка до аудиторних занять	14		14	
підготовка до контрольних заходів	8		8	
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	8		8	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Менеджмент» є формування у студентів професійних компетентностей у вигляді системи знань з методології використання сучасних інструментів менеджменту для ефективного управління об'єктами (підприємства, фірми, організації тощо) різноманітних структур і форм власності.

Завдання дисципліни – сформувати у студентів систему знань і навичок щодо використання сучасних інструментів менеджменту в діяльності різноманітних організацій, фірм і підприємств та їх підрозділів на шляху досягнення стратегічних цілей. Для цього потрібно:

- ознайомити майбутніх фахівців з термінологією та понятійним апаратом менеджменту і забезпечити його засвоєння студентами;
- озброїти студентів системою знань у сфері теоретичних, методичних і практичних основ менеджменту;
- забезпечити засвоєння студентами інструментарію менеджменту і оволодіння навичками творчого критичного підходу до оцінки викладених у спеціальній літературі точок зору щодо менеджменту;
- забезпечити зацікавленість студентів в активній навчальній та науково-дослідній роботі .

Пререквізити дисципліни. Вивчення дисципліни «Менеджмент» ґрунтуються на дисциплінах «Математика для економістів», «Інформатика», «Макроекономіка», «Філософія», «Основи підприємницької діяльності», «Сучасна економічна глобалізація».

Постреквізити дисципліни. Опанування студентами змісту дисципліни «Менеджмент» дозволить використовувати набуті знання в їх подальшій фаховій діяльності щодо прийняття управлінських рішень, а також покращити опанування ними таких дисциплін: «Управління трудовим потенціалом», «Управління підприємницькими ризиками», «Ділова етика та економічна психологія», «Торгівельне підприємництво».

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Менеджмент» є здобуття студентами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємництва, виробничо-господарської і комерційної діяльності підприємств та у біржовій діяльності, а також у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, виробничо-торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.
- ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК7. Здатність працювати в команді.
- ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК1. Критичне осмислення теоретичних зasad підприємницької, торговельної та біржової діяльності.
- СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.
- СК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент» студент повинен:

знати:

- РН6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.
- РН10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.
- РН12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

вміти:

- РН13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.
- РН15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.
- РН16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.
- РН17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

Методи навчання: практичний, наочний, словесний.

Форми навчання: групова, індивідуальна.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с/р
Змістовий модуль 1. Основи менеджменту					
Тема 1. Менеджмент як система управління. Генезис та еволюція менеджменту. Поняття організації і середовища її діяльності.	8	2	4		2
Тема 2. Закони, закономірності і принципи менеджменту.	5	2			3
Тема 3. Методи менеджменту і стилі управління в менеджменті.	13	2	4		7
Тема 4. Управлінські рішення. Моделі і методи прийняття рішень.	5	2			3
Разом за змістовим модулем 1	31	8	8		15
Змістовий модуль 2. Менеджмент					
Тема 5. Функції планування та організації.	9	2	4		3
Тема 6. Функції мотивації та контролю.	9	2			7
Тема 7. Організаційні зміни і організаційний розвиток.	5	2			3
Тема 8. Забезпечення ефективної діяльності організації.	6	2	2		2
Разом за змістовим модулем 2	29	8	6		15
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	90	16	14		60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Менеджмент як система управління. Генезис та еволюція менеджменту. Поняття організації і середовища її діяльності	2
2	Закони, закономірності і принципи менеджменту	2
3	Методи менеджменту і стилі управління в менеджменті	2
4	Управлінські рішення. Моделі і методи прийняття рішень	2
5	Функції планування та організації	2
6	Функції мотивації та контролю	2
7	Організаційні зміни і організаційний розвиток	2
8	Забезпечення ефективної діяльності організації	2
	Усього годин	16

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занятъ	Кількість годин
1	Менеджмент як система управління. Генезис та еволюція менеджменту. Поняття організації і середовища її діяльності. Задача. Аналіз внутрішнього середовища діяльності організації.	2
2	Менеджмент як система управління. Генезис та еволюція менеджменту. Поняття організації і середовища її діяльності. Задача. Аналіз зовнішнього середовища діяльності організації.	2
3	Методи менеджменту і стилі управління в менеджменті. Розбір кейсу. Аналіз і вибір стилю управління.	2
4	Методи менеджменту і стилі управління в менеджменті. Задача. Розробка SWOT-аналізу діяльності підприємства.	2
5	Функції планування та організації. Задача. Формування плану діяльності підприємства з використання графіку Ганта.	2
6	Функції планування та організації. Задача. Формування поточного плану діяльності підприємства.	2
7	Забезпечення ефективної діяльності організації. Задача. Розрахунок ресурсів для ефективної діяльності підприємства.	2
Усього годин		14

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занятъ	14
2	Підготовка до контрольних заходів	8
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	8
3.1	Тема 3. Методи менеджменту і стилі управління в менеджменті. Ліберальний стиль управління.	2
3.2	Тема 4. Управлінські рішення. Моделі прийняття рішень.	2
3.3	Тема 5. Функції планування та організації. Функція організації.	2
3.4	Тема 6. Функція мотивації. Змістовні теорії мотивації: теорія ієархії потреб А.Маслоу.	2
4	Підготовка до екзамену	30
Усього годин		60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Основними методами контролю з дисципліни «Менеджмент» є усний метод, а також метод практичної перевірки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль знань студента оцінюється за 100 бальною шкалою в залежності від виду навчання:

- максимальна оцінка знань теоретичного матеріалу дисципліни – 40 балів;
- максимальна оцінка знань практичного матеріалу дисципліни – 40 балів;
- максимальна оцінка знань з самостійної роботи студента – 20 балів.

Критерій оцінки теоретичних знань поточного контролю

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовим модулем			
			1 змістовий модуль	2 змістовий модуль		
1.	Відвідування лекційних занять	2 бали за відвідування студентом кожного лекційного заняття	0 - 8	0-8		
2.	Якість відповіді на теоретичні питання: - в першому змістовому модулі за кожне з 2-х теоретичних питань максимально нараховується 16 балів; - в другому змістовому модулі за кожне з 2-х теоретичних питань максимально нараховується 16 балів	Студент повністю розкриває теоретичне питання, показує вміння логічно і послідовно викладати матеріал, робити висновки, наводити, де можливо, приклади з наданням фактичного і статистичного матеріалу	1-е питання 11-16	2-е питання 11-16	1-е питання 11-16	2-е питання 11-16
		Відповідь і висновки на теоретичне питання студентом виконані правильно, але стисло і не повно. Матеріал викладено без наведення достатньої кількості прикладів і статистичних даних	5-10	5-10	5-10	5-10
		Студент в цілому розкриває суть теоретичного питання, але не в повному обсязі і з помилками. Правильні висновки робить лише з урахуванням наведених викладачем запитань	1-4	1-4	1-4	1-4
		Студент не розкриває суті теоретичного питання і допускає грубі помилки при формуванні висновків не тільки при самостій-	0	0	0	0

		ному розгляді питання, але і з урахуванням ведених викладачем запитань				
		Разом за одне питання:	0-16	0-16	0-16	0-16
		Разом за два питання:		0-32		0-32
		Разом за змістовим модулем		0-40		0-40

Критерії оцінки практичних знань поточного контролю

з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовим модулем			
			1 змістовий модуль	2 змістовий модуль	1-е завдання	2-е завдання
1.	Відвідування практичних занять	2 бали за відвідування студентом кожного практичного заняття			0 - 8	0 - 6
2.	Якість виконання і захисту практичних завдань: - в першому змістовому модулі за кожне з 2-х практичних завдань максимально нараховується 16 балів; - в другому змістовому модулі за кожне з 2-х практичних завдань максимально нараховується 17 балів	Студентом обґрунтовано і в повному обсязі розв'язано практичне завдання. При захисті практичного завдання продемонстрована висока якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач.	11-16	11-16	14-17	14-17
		При захисті практичного завдання студентом продемонстрована хороша якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач. При обґрунтуванні і розв'язанні практичного завдання студентом допущені незначні помилки, які суттєво не знижують якість виконання завдання.	5-10	5-10	7-13	7-13
		Виконання і захист студентом практичного завдання зроблені з суттєвими помилками і лише допоміжні запитання викладача дозволяють студенту довести той факт, що опанований ним ін-	1-4	1-4	1-6	1-6

		інструментарій розв'язання задач є достатнім для практичного використання				
		Виконання і захист практичного завдання зроблені студентом з грубими помилками і не в повному обсязі. Допоміжні запитання викладача не дозволяють студенту довести той факт, що опанований ним інструментарій розв'язання задач є достатнім для практичного використання	0	0	0	0
		Разом за одне завдання:	0-16	0-16	0-17	0-17
		Разом за два завдання:	0-32		0-34	
		Разом за змістовим модулем:	0-40		0-40	

Критерії оцінки знань з самостійної роботи студента

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями			
			1 змісто- вий мо- дуль	2 змісто- вий мо- дуль	1-а тема	2-а тема
1.	Своєчасне надання і захист письмового звіту у вигляді конспекту про виконання кожної з 2-х тем розділів програми, що не викладались на лекціях: - в першому змістовому модулі за кожну з 2-х тем програми максимально нараховується 10 балів; - в другому змістовому модулі за кожну з 2-х тем програми максимально нараховується 10 балів	Студент своєчасно і в повному обсязі подає письмовий звіт і захищає його зміст, якісно відповідаючи на всі запитання. При цьому студент показує вміння логічно і послідовно викладати матеріал та користуватися сучасними інформаційними джерелами	8-10	8-10	8-10	8-10
		Студент своєчасно, але в стислом обсязі подає письмовий звіт і захищає його зміст, не відповідаючи на всі запитання. Допускається незначна затримка, щодо подачі та захисту звіту	4-7	4-7	4-7	4-7
		Студент не своєчасно і в неповному обсязі подає письмовий звіт, захист якого відбувається студентом не самостійно, а лише при наданні викладачем до-	1-3	1-3	1-3	1-3

		поміжних питань. Допускається значна затримка в часі щодо подання письмового звіту для перевірки і захисту				
		Письмовий звіт не подано для перевірки та захисту, або звіт і захист виконано з грубими помилками, що не дозволяє позитивно оцінити самостійну роботу студента	0	0	0	0
		Разом за одну тему:		0-10	0-10	0-10
		Разом за змістовим модулем:		0-20	0-20	

Підсумковий контроль знань студента здійснюється у формі екзамену, що складається з 2-х теоретичних питань і оцінюється за 100 бальною шкалою.

Критерії оцінки екзамену

№ з/п	Вид кри- терію	Зміст критерію	Відповіді на теоре- тичні питання	
			1 пи- тання	2 питан- ня
1.	Якість від- повіді	Студент повністю розкрив теоретичне питання, показав вміння логічно і послідовно викладати матеріал, робити висновки, наводити приклади з наданням фактичного і статистичного матеріалу. На додаткові запитання викладача студент відповідає повно і якісно	47-50	47-50
		Студент повністю але стисло розкрив теоретичне питання, показав вміння логічно і послідовно викладати матеріал і робити висновки, наводити окремі приклади з наданням фактичного і статистичного матеріалу. На додаткові запитання викладача студент відповідає якісно, але не в повному обсязі	40-46	40-46
		Відповідь і висновки на теоретичне питання студентом виконані правильно, але стисло і не повно. Матеріал викладено без наведення достатньої кількості прикладів і статистичних даних. На додаткові питання викладача студент відповідає не в повному обсязі	30-39	30-39

		Студент стисло розкрив суть теоретичного питання, але не в повному обсязі і з помилками. Правильні висновки по теоретичному питанню студент частково робить самостійно, а частково лише з урахуванням наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача студент відповідає з помилками	17-29	17-29
		Студент дуже стисло розкрив суть теоретичного питання, але не в повному обсязі і з грубими помилками. Правильні висновки по теоретичному питанню студент робить не самостійно, а лише з урахуванням наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача студент відповідає з грубими помилками	1-16	1-16
		Студент не розкрив суті теоретичного питання і допустив грубі помилки при формулюванні висновків не тільки при самостійному розгляді питання, але і з урахуванням наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача студента не відповідає або відповідає з грубими помилками	0	0
	Всього:		0-50	0-50
	Разом		100	

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середнє арифметичне змістового модуля 1, змістового модуля 2 та екзаменаційної оцінки.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповіальність викладача і студента за якість викладення та опанування навчального матеріалу, прозорість оцінювання, дотримання принципів академічної добросовісності. Середовище на заняттях є дружнім та відкритим до конструктивної критики.

Дотримання академічної добросовісності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної добросовісності ПДАБА ПЛПМ 0812- 001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної добросовісності здобувачами вищої освіти передбачає:

-самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

-дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

-посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів; -надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять відбувається у формі усного опитування (за пропущені лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (за пропущене практичне заняття).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Вечеров В.Т., Міщенко А.П., Котуранова Т.В. Основи менеджменту. - Дніпропетровськ: «Свідлер», 2012.- 352 с.
2. Мазаракі А. Основи менеджменту. Підручник. К.: Фоліо. 2014. – 848 с.
3. Рульєв В.А., Гуткевич С.О. Менеджмент. Підручник. К.: ЦНЛ. 2019.-312 с.
4. Довгань Л.Є., Малик І.П., Мохонько Г.А., Шкробот М.В. Навчальний посібник. К.: КПІ, 2017.-271 с.
5. Мартыненко Н.М. Основы менеджмента: Учебник.-К.: Каравелла, 2003. -496 с.
6. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. Учебник. - М.: «Диалектика», 2006.- 1060 с.
7. Мищенко А.П. Основы менеджмента: Учеб. пособие. – Д.: Изд-во ДУЭП, 2005.-312 с.
8. Робинс, Стивен, П., Коултер, Мэри. Менеджмент, 6-е издание.: Пер. с англ.- М.: Издательский дом «Вильямс», 2004.- 880 с

Допоміжна

1. Осовська Г.В. Основи менеджменту: Навч. посіб.-К.: КОНДОР, 2013.- 556 с.
2. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: Підручн.- К.: Академвидав, 2003.- 608с.

13. INTERNET – РЕСУРСИ

Для підготовки до аудиторних та практичних занять рекомендовано використання електронних ресурсів мережі Internet:

ПДАБА – PSACEA , Придніпровська державна академія будівництва та архітектури, Віртуальний читальний зал, кафедра менеджменту, управління проектами і логістики
<https://pgasa.dp.ua>

Розробник

(Валерій ВЕЧЕРОВ)

Гарант освітньої програми

(Кира СПІРІДОНОВА)

Силабус затверджено на засіданні кафедри менеджменту, управління проектами і логістики

Протокол № 1 від 26.08.2021 року